

Ангел Каралийчев
Змия под кринчето

Един летен ден подир жътва дядо Петко отишъл за снопи на нивата. Обърнал колата пред кръстците и почнал да товари. Товарил, що товарил, накамарил колата. Останали на земята още десетина снопи. Дядо Петко се почесал по тила и си помислил:

– Да ги натоваря ли, или да ги оставя? Ако ги натоваря, може да прекатуря колата, ако ги оставя тука, ще трябва да бия път и да идвам още веднъж, за да ги дигна. Я да ги натоваря!

И като наредил най-отгоре останалите снопи, дядо Петко претоварил колата. Потеглил към село. Претоварената кола заскърцала по пътя, сякаш захванала да се оплаква. Пътят бил неравен, издълбан от пороите. По едно време колата запращяла, снопите се олютели и дядо Петковото сърце примряло.

Тъкмо когато предното колело стигнало на най-опасното място, една костенурка изпъзляла от храсталака, изпречила се пред задното колело и дала гръб. Колелото стъпило върху гръба ѝ, надигнало се и колата полетяла с биволите в дола. Дядо Петко се втрещил. Снел калпака си, обърнал с ръкав горещата пот, която избила по челото му, и дълго гледал с широко отворени очи надолу. Когато се опомнил, той толкова се ядосал, че забравил колата и биволите. Грабнал костенурката, хукнал като луд към къщи и още от улицата викнал на жена си:

– По-скоро слагай на огъня вода в медника! Щом като водата почне да ври, ще попарих тая злосторница, защото тя ми провали и колата, и биволите!

Додето заври водата в медника, дядо Петко захлупил костенурката под едно кринче и сложил камък върху кринчето, за да не го повдигне и да побегне. Когато водата кипнала, дядо Петко отхлупил кринчето и що да види: нямало никаква костенурка, а на мястото и седяла навита на кълбо пъстра змия. В устата си държала жълтица.

– Убий змията! – викнала жена му настръхнала.

– Как ще я убия? Тя не е лошава змия. Ако ми желаше злото, щеше ли да ми предлага жълтица? Ох, на дяда хубавицата! – рекъл той, навел се, взел жълтицата от устата на змията и пак я захлупил под кринчето.

На другия ден буля Петковица отишла да види какво прави оная чудна змия, която снасяла жълтици, както кокошката снася яйца, и да и върже едно герданче от мънистени зърна. Навела се, отместила камъка от кринчето и щом го повдигнала, змията подала глава и я клъвнала по ръката. Клетата жена изпищяла и хукнала да бяга. Насред двора се спънала, паднала и там издъхнала. Дядо Петко, прежълтял, грабнал

секирата и се затекъл да съсече змията. Но когато повдигнал кринчето, намерил в устата и не една, а две бляскави жълтици. Ръката му отпуснала секирата и змията пак останала жива.

На третия ден змията ухапала дядо Петко за крака. Дядо Петко втори път прежълтял, влязъл в градината, откъснал Змийско биле, натрил раничката и отровата не подействувала.

Сега той решил твърдо да утрепе змията. Повторно грабнал секирата и като ритнал кринчето, намерил змията пак на кълбо, а в устата и лъщял безценен камък. Слисал се старецът и се загледал към камъка. По-лекичка го поел от змийската уста, излязъл навън, отишъл в града и го продал на един богат златарин за цял калпак жълтици. Купил къща като дворец и се настани да живее в нея.

На четвъртия ден, като се наредил, дядо Петко си спомнил за змията и си рекъл:

– Брей, оная змия ми стори толкова голяма добрина, като ме докара от сиромашката къща в този дворец, пък аз я забравих.

И като изскочил бърже от новия си дом, върна се в бедната своя селска къщурка и прибрал кринчето със змията. Настанил я до леглото си, постлал и копринено килимче и оставил кринчето открито.

На петия ден вечерта, щом легнал в мекото легло и заспал дълбоко, змията изпълзяла от кринчето и го клъвнала между веждите. Клетият дядо Петко вече не се пробудил никога. Затуй народът казва:

– Не слагай никога змия в пазвата си!

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9086>]